

Samarbete förbättrar vården

av sjuka barn i Vietnam och Sverige

OKTOBER 2009

Universitetssjukhuset i Lund har startat ett sexårigt samarbete med ett barnsjukhus i norra Vietnam. Målet är att utveckla vården så att fler barn i området kan överleva svåra cancersjukdomar. Samtidigt får de svenska läkarna och sjuksköterskorna unik kunskap om ett annat lands barnsjukvård och forskning. För att utveckla samarbetet bistår Sida på plats i Hanoi med kontakter.

– På sikt ger samarbetet en grund för en modernisering av barncancersjukvården i hela Vietnam, säger Nguyen Thanh Liem, professor vid barnsjukhuset i Hanoi.

Han betonar att samarbetet med Sverige innebär att de kan utveckla kvaliteten på både diagnostik och behandling. Dessutom blir det en bättre struktur av vården, menar han.

Barnsjukhuset i Hanoi, Vietnam, byggdes med hjälp av svenskt bistånd och invigdes 1981. Efter att detta stöd avslutats har ett sexårigt samarbete tagit vid mellan barnonkologen på Universitetssjukhuset i Lund och National Hospital of Pediatrics i Hanoi. Fram till 2013 pågår samarbetet med svenska läkare på plats ungefär en vecka i månaden och med läkare och sköterskor från Hanoi på regelbunden utbildning i Sverige. Lunds Universitet använder sig också av de nya kontakterna genom att arrangera kurser i Hanoi för svenska läkarstudenter, som ett led i den egna läkarutbildningen.

– Vi har stort utbyte av samarbetet. Våra läkare får träffa läkare med andra erfarenheter, möta fler patienter och genomföra forskning som inte är möjlig i Sverige eftersom vissa sjukdomar inte finns här, berättar Christian Moëll, barnläkare vid Universitetssjukhuset i Lund och initiativtagare till samarbetet.

Stor skillnad med små förändringar

Varje år insjuknar omkring 1 700 barn i norra Vietnam i cancer och endast omkring 5 procent av dem överlever. I Sverige överlever nästan 80 procent av barnen som får cancer.

– Ofta kan små förändringar göra stor skillnad. På sjukhuset i Hanoi låg till exempel alla patienter på canceravdelningen tillsammans oavsett om de var där för dagvård, var inlagda för behandling eller var svårt sjuka och infektiösa. Nu är barnen uppdelade på tre avdelningar vilket har inneburit en stor förbättring, berättar Christian Moëll.

Genom samarbetet kommer vietnamesiska forskare, läkare och sjuksköterskor att få ta del av den erfarenhet och kompetens som kollegorna vid Lunds universitetssjukhus har av 30 års framgångsrik barncancerterapi.

– Vi börjar med att arbeta med två relativt vanliga sjukdomar, akut leukemi och Wilms tumör, en form av njurcancer. Här kan man, med rätt genomförd behandling, få bra resultat. Sedan fortsätter vi med andra sjukdomar allteftersom, säger Christian Moëll.

Christian Moëll och hans kollegor hjälper också till att strukturera barncancerterapin genom rutiner för mottagning, registrering, behandling och omhändertagande av barnen och deras anhöriga. Det krävs även rutiner för dokumentation, uppföljning och behandlingsprotokoll, vilket är nödvändigt för att mäta resultat och sprida erfarenhet och kunskap.

Jacek Toporski och Anders Castor från Universitetssjukhuset i Lund håller en röntgenbild för vietnamesiska läkare.

Med bättre struktur på barncancervården i Vietnam, och utvecklade metoder för diagnostik och behandling, kommer dödligheten att minska.

Ikea Social Initiative står för kostnaderna

Samarbetet mellan de två sjukhusen finansieras helt och hållet av Ikea, inom ramen för Ikea Social Initiative. Sida på plats i Hanoi bistår med kontakter och andra praktiska nödvändigheter. Utbildning och utveckling av barnavdelningarna vid ytterligare sju sjukhus i norra Vietnam ingår också i programmet.

– Ett stort problem är att många föräldrar avslutar behandlingen av sina barn i förtid. Det finns många skäl till det, både ekonomiska och sociala. För vissa skulle det ta två dagar på moped för föräldrarna att ta sig till sjukhuset i Hanoi, vilket är en omöjlighet för många. Därför är det viktigt att utveckla barncancervården i hela området, säger Christian Moëll.

Ewa Frid och Hoang Ahn försöker säga varandras namn.

Tanken är att National Hospital of Pediatrics ska ta hand om den komplicerade diagnostiken och den initiala behandlingen medan andra sjukhus ska sköta den kontinuerliga behandlingen.

– En annan viktig del i samarbetet är kontakterna med ansvariga politiker, för att övertyga dem att satsa mer på den här typen av vård och visa att det ger resultat, fortsätter han.

Sjuksköterskorna Ingrid Hagelin och Do Thi Bich Ngoc pratar om viktiga hygienrutiner.

Vietnam är ett av de länder där det svenska biståndet förändras. Samarbetet mellan olika svenska aktörer – myndigheter, organisationer, näringsliv – och partners i landet sker allt mer på lika villkor och av ömsesidigt intresse. Målet är långsiktiga relationer som ska gagna parterna i Sverige och i utlandet samt de människor som lever i fattigdom.

Sida stimulerar aktörssamverkan genom att underlätta kontakter, ordna möten, sprida kunskaper om möjliga partners och marknader samt ge ett initialt finansiellt stöd.